

Ese de trei ori in septimana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a, candu o cola intr'ega, candu numai diumetate, adeca dupa momentulu impropriarilor.

Pretulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	7 fl. a. v.
diometate de anu	4 " " "
patrariu	2 " " "
pentru Romania si Strainetate:	
pe anu intregu	15 fl. v. a.
diometate de anu	8 " " "
patrariu	4 " " "

ALBINA

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespunzanti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune: Viena, Landstrasse, Reisingasse Nr. 3. unde sunt a se adresa si corespunzantiile, ce privesc Redactiunea, administratiunea sau speditur'a, cãte vor fi nefracate, nu se vor primi, era ca anonime nu se vor publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. de linie, repetirile se facu cu pretiu scadiutu. Pretiu timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa. Speditur'a: Schullerstrasse Nr. 11 unde se primescu insertiuni.

Viena 9/21 aprilie.

Evinementulu dilei e ca casa magnatiloru Ungariei primi, desi cu majoritate numai de patru voturi, adres'a casei deputatiloru ca respunsu la rescriptulu regescu; for' de neci o schimbare in testulu ei.

Parerile convinu intru a marturisi ca actulu acest'a e votu de neincredere datu politiceii barbatiloru ce astadi stau in fruntea guvernului. Atentiunea publica e indreptata spre rezultatulu ce lu va ave adresa acest'a.

Datin'a regimeloru parlamentarie e, ca daca capii primescu votulu de neincredere, cauta au ei se demisiuneze, au monarculu se desfiintieze parlamentulu.

D'in parte-ne credemu ca n'avemu se ne acceptamu la aceste alternative. Barbatii guvernului sciu pre bine ca demisiunarea loru ce urmari ar ave pentru politic'a ce ei representa, si careia nisuescu d'in respoteri ai castigat validitate; era in catu pentru a desfiintia diet'a, credemu ca nu li-ar fi la placere neci loru dar neci parintiloru patriei, caei prin acest'a s'ar amanat scopulu comunu de ambele parti: deslegarea cestiunei de constitutiune, s'ar amanat indecarea multimei de rele, cari neca-gescu si apesa poporatiunile Ungariei.

Barbatii guvernului de securu vor recurge la tote cunoscintiele si la tota dexteritatea loru a gasi, daca numai se va pote, calea de medilocu, carea se incungiure si Scil'a si Caribde, si se duca la fericirea patriei.

Daca vom crede faimeloru, calea de medilocu e si gasita, guvernulu va primi adresa, dar' nu va da respunsu, ci trecendu cu vederea cestiunea de principie, care si pana acu dede dietei lucru destulu, va incepe la meritulu cestiuniloru, trimitiendu dietei de locu proieptele.

Despre relatiunile intre Austria si Prussia, a acestoru doue poteri catra principatele Schleswig-Holstein si catra confederatiunea nemtiésca, se latiescu adese faimele cele mai contrarie, fora de neci o legatura cu antecedentiele, basate pre combinatiuni neindreptatite. Lumea, firesce, le crede tote, caei de candu dlu Bismark s'a facutu liberalu, de atunci nemica nu i se mai pare cu nepotintia.

Astfelu diurnalulu oficiale de Stuttgart d'in isvoru securu latu scirea cumca Austria, intr'unu respunsu datu unei note anglasesci prin care i se sfatuia pace, s'ar fi dechiaratu cumca nu voiesce a lasa Prussiei principatele de certa, ci poporatiunea acelor principate prin unu votu universale se si pronuncie a supra venitoriului loru, si cumca acesta pronunciare, in tote cercustantiele, cauta se fie respectata.

Abie aduse telegrafulu acesta scire, intr'ega diurnalistica nedependinte de'n Viena se grabi a esprime guvernului recunoscintia deplina si consentimentulu seu. Bucuri'a tienu pana joi ser'a, candu „Wiener Abendpost“ esu cu notitia:

„Dupa unu telegramu sositu aice,

„Staatsanzeiger für Württemberg“ aduce respunsulu cabinetului austriacu la o depesia a lordului Russell in cestiunea principatelor. Noi suntemu impoteriti a dechiará, cumca guvernulu austriacu intr'atafa n'are cunoscintia despre esintinta unei depesie angle, in catu neci nu i s'a potutu da ansa a raspunde la aceea. Prin urmare, depesia publicata de „St. f. W.“ e cu totulu apocrifa.“

Faim'a, desi demintita, ni-a facutu macaru siervitiulu a ni descoperi cati sunt cari partenescu votulu poporului, si intr'adeveru sunt mai multi de catu cugatamu dupa imputarile multe ce se faceau votulu poporului, numai pentru cuventulu ca e institutiune franceza, desi fora de unu picu de truda s'ar pote dovedi esistinta lui in timpurile cele mai vechi.

Pentru Romania remane insemnata diu'a de 20 apr. s. n. in care principele Carolu Ludovicu de Hohenzollern, dupa deschiderea scrutiniului fu prochiamatu de Domnitoriu alu Romaniei sub numele Carolu I, alesu prin votulu poporului.

Scimu ca unele poteri nu sunt amice acestui act, dar unu amestecu in cauzele Romaniei presupune — dupa tractate — invoirea tuturor'a, ceea ce nu credemu ca se va pote intempla, si astfelu Romanii se vor bucura de pusetiunea ce si-au creatu-o insi-si.

Consululu generale alu Rusiei la Bucuresci, a aflatu cu cale, in numele guvernului seu a protesta in contra presupunerei cumca tumultulu intemplatulu la Iasi (vedi Nr. tr.) ar fi fostu provocatu de cabinetulu de Petropole. — Altmintre Romanii cunosc d'in conferinta de Paris, la ce sentiminte si intentiuni potu ei conta d'in partea Rusiei.

Limba si natiunalitate.

(M. B.) „Albin'a“ n'are programu politicu, ci va se formeze unu atare cu scopu, ca acela, statorindu-se prin desbateri jurnalistiche, se devina unu programu generalu alu romaniloru d'in Austria.

De aicea urmeza forte firesce, ca „Albin'a“ deocamdata e unu parlamentu jurnalisticu, unde potu vorbi liberu toti acei-a, cari trecu prin ciurulu verificatoriu alu Redactiunei,* fãra ca cine-va se poata dice, ca Redactiunea se invoiesce in tote cu principiile desvoltare in acestu jurnal.

D'in acestu punctu de vedere nu e nici de lipsa a spune, ca totu ce se cuprinde in acestu articolu, e convingerea mea si judecat'a mea individuala, si a redactiunei va fi numai atuncea, daca dens'a e de unu acordu cu mine.

Dupa acest'a dechiarare vinu la lucru.

Limba si natiunalitate! asta e ran'a cea mai mare si cea mai dorerosã a romanului de dieci de ani in Ungaria, unu principiu maretu, care descepta poterile dormecãtore ale romaniloru, — unu prin-

* Fiindu ca nu suntemu, si nu vremu se stia omni de partita, n'avemu neci ciuru verificatoriu, ci colonele diurnalulu nostru le deschidemu cu multa placere pentru toti acei-a, cari sciu scrie in terminii intieptiunei. Red.

cipiu, pentru a carui-a realizare barbatii fruntasi ai nostri lucra si asuda destulu.

E dreptu ca pe langa tota induplecare poteriloru spirituale ale loru nu potu areta inca unu succesu stralucitu, inse

considerandu ca acestu principiu maretu numai de cativ-a ani incepe prinse radecine in tote clasele poporului, si considerandu ca in tota istoria omenimei nu aflamu esemplu, unde oidea noua si maratia s'ar fi potutu aduce la indeplinire in tempu scurtu:

nu ne potemu mira, daca cestiunea de „limba si natiunalitate“ pasiesce numai cu incetulu catra deslegarea sa definitiva.

Cestiunea natiunalitatiloru in patri'a nostra nu e cestiune momentana, carea s'ar pote deslega asiã usioru fãra nici o reserva, ci e unu procesu incurcatu, in care vor asuda inca multi advocati isteti si practici, pana candu se va decide definitivu, — e unu nodu gordianu, care totu-si trebuie se-si afle odata pre Alexandrulu seu cu atãfa mai vertosu, caei nimenea in patri'a nostra nu nega:

ca in Ungaria afara de natiunea magiara sunt si alte natiunalitati, ca prin urmare esiste si cestiunea natiunalitatiloru carea pana in diu'a de asta-di nu e deslegata, dar' trebuie se fie deslegata candva dupa dreptate si fratietate.

Daca esiste acest'a cestiune, ce o-a recunoscutu nu numai diet'a d'in 1861, 1865 ci chiaru si cea d'in 1848, ceea nu se mai pote ignora, seu daca se va si delaturã pe unu tempu, — cestiunea, precum principulu, nu va perii, nici nu va fi supusa reguleloru prescriptiunei.

Credemu, ma ce e mai multu, suntemu convinsi, ca punendu-se odata la ordenea descutãrilor cestiunea de limba si natiunalitate: deputatii romani vor iesi d'in casulu cea intunecosã a oportunitatei la campulu liberu, si vor lua parte activa la lupt'a, ce se va incinge intre toti parintii patriei pentru binele si fericirea fiiloru patriei.

Pana candu inse diet'a Ungariei va lua in mana acestu ghemu spre desnodare definitiva, — mi ieu voia a cerceta cu de amenuntulu: unde se finesce firulu ghemului, care ne face atãtu de jalusi pentru limba si natiunalitatea nostra.

De aicea apoi usioru se vor pote couinge toti acei-a, cari in portarea deputatiloru romani d'in 1861, luptandu-se acesti-a cu atãfa focu si patriotismu pentru caus'a natiunalitatiloru, vedu o gacitura neespicabila: ca acest'a cestiune nu e nici o gacitura, ci unu ce forte firescu si chiaru, care pentru noi e conditiune de vietia.

Pentru ca se fie inse bine intielesu, trebuie se marturisescu, ca eu, cu tote ca deputatii romani de la diet'a Pestana (afra de Dr. Hodosiu) nu redicara cuventu contra adresei lui Deak, in carea uniunea Ardealului cu Ungaria se pune de o conditiune sine qua non, — uniunea nu o privescu inca de fapta indeplinita; prin urmare aicea in desfasiurarea cestiunei

de limba si natiunalitate e vorb'a numai despre Ungaria propria. —

Recunosc cu totu respectulu, ca poporulu, care innainte de 1848. era numai „misera plebs contribuens,“ — prin legile d'in 1848. a capetatu dreptulu seu de omu si de cetatienu, si a fostu impartasitu in bunetãtile constitutiunei patriei.

Inse libertatea acest'a a poporului n'a venitu nemediu-locitu de la mare inimitate aristocratiei privilegiate, ci precum marturisescu multi carturari magiari — intemplamintele cele grandioze si miscamintele d'in 1848. cari sguduira tota Europa de la resaritu pana la apusu, — au exerciatu o presiune morala asupra loru, in catu nu mai poteau intardia cu eliberarea poporului d'in catusile seculare, cari i legau manele in tote afacerile politice.

Inse fie ori si cum: destulu ca legile d'in 1848 au pronunciatu principulu de indreptatire egala a tutoru locutoriloru d'in Ungaria fãra deosebire de religione, — dar' in consunantia cu legile de mai nainte, ne-au rapitu limba si natiunalitatea, incãtu potemu dice cu totu dreptulu, ca prin ele a moritu natiunea si a inviãtu persona senguratica; caei tientiã loru precum si a legiloru de mai nainte nu e alt'a, decãtu magiarisarea formalã, adeca: mórtea natiunala a tutoru popóreloru nemagiare d'in Ungaria.

Asta nu e mistificare, nici sofisma, ci unu adeveru, ce-lu potu documentã cu corpus iuris in mana.

Tendintiele magiarisarei nu se dataza d'in 1848, atuncea s'a depusu numai petr'a fundamentala, pe carea era se zidésca unu edificiu innaltu si imposantu a magiarismului, — ci inca in anulu 1791 candu se aduse unu articolu de lege pentru propagarea limbei magiare, si de atuncea curge acestu procesu ne-curmatu, pana candu se opresce la 1848 de cand parintii patriei nu mai avura ocaziune a aduce legi pentru fericirea popóreloru Ungariei.

Se luãmu acuma de arendulu toti articoli de lege de la 1791 pana la 1848 cari nu suferu egalitatea de dreptu a natiunalitatiloru in Ungaria.

(va urmã.)

Revista diuaristica.

Nu suntemu necidecãtu de principiu acelor'a cari afara de convingerile loru proprie nu mai voiescu se scie de opiniunile altor'a, ci si-inchidu ochii si si-astupa audiulu fatia cu altii ce nu sunt — precumu se dice — de unu peru cu densii. — Nu ne indoimu ca si stimatii nostri cetitori sunt aplecati, ma chiaru ca dorescu a audii opiniunile strainiloru asupra cestiuniloru mai insemnate, deci spre a corespunde acestei necesitati, ne vomu nisuf a fi cu atentiune la tote impartesirile mai momentuose ce voru aparã in foile natiuniloru ce sunt in atingere cu noi, firesce mai alesu cu privire la cestiunile ce nemedilocitu ne interesãia.

Foile magiare pana acuma forte

putieniu s'au deprinsu cu cestiunea natiunalitatiloru si daca candu si candu au si scrisu ceva despre acést'a, numai in batjocura a amintitu-o ca si candu pe magiari nu i-aru interesá de felu; dar acést'a a fostu numai o prefacere, ca sê arete cã acésta cestiune de viétia pentru natiunile nemagiare e numai o mania, o bóla asiá dicundu, carea cu tempulu se va nemici de sine. Si ei a buna séma cu asta tacere au voitu sê si dovedésca cã chiaru neci nu existe sentiulu natiunalu, prin urmare neci cã póte fi vorba de deslegarea cestiunei natiunalitatiloru. Inse fórté s'au insielatu, cãci cumca sentiulu natiunalu e desceptatu, numai acél'a nu va scí, carele inadinsu si-inchide ochii spre a poté dice cã: deórece densulu nu vede sórele, asiá dara nici cã este sóre!

In urmarea acestei prefaceri reutacióse cu bucuria observarãmu in dilele aceste cã „Hon,” fóí'a partidei dise liberala, a inceputu a vorbí mai inadinsu despre cestiunea natiunalitatiloru. In curendu unulu dupa altulu esira mai multi articuli despre acésta cestiune interesanta.

Acésta desbatere momentósa s'a inceputu cu articoliú datati d'in Brussela si scrisi de L—gh.

Autorulu inainte de tóte se vaita si se tanguiesce cã biet'a Ungaria cãte necasuri are cu regularea cestiunei natiunalitatiloru, de si autonomi'a administratiunei comitatense demultu a deslegatu (?) acésta cestiune, si inca asiá a deslegatu-o, (adeca a incãlcitu-o cumu nu s'a mai deslegatu nicaire in lume. — Si acuma, daca pe langa acésta deslegare minunata totusi nu sunt indestulite natiunalitatele nemagiare, autorulu in locu sê arete neajunsurile acestei deslegãri, o susutiené cu taria si lamentédia contra natiunalitatiloru dicandu cã cererile loru sunt pré fara temeiu, pré esagerate, de óra ce nicaire, nici intr'o tíera nu se póte aflá ca sê domnésca mai multe natiunalitati ci numai una. Egal'a indreptatire natiunala e o nebunia (Képtelenség) babilonica, prin carea factorii cei mai de frunte ai esistintiei statului, adeca intregitatea, legislatiunea, guvernulu respundietoriu si jurisdictiunea, éra cu aceste libertatea publica si neaternarea tieriei, si adeverat'a (?) egala indreptatire in fapta, se arunca de préda voiei absolutistice si domniei burocratiei.

Limb'a natiunalitatiloru nemagiare dice cã sê remana in scólele elementarie, cãci intr'altu chipu e pericolitata liberta-

tea constituționala si unitatea tieriei. Deci dupa parerea sa, acél'a carele nu e indestulitu cu proiectulu comisitiunei dietei d'in 1861 despre indestulirea natiunalitatiloru, cu nemica nu la fi indestulitu, de óre-ce scopulu acélui-a nu e indestulirea, neci simplificarea practica a guvernemintului, neci pacea si bunastarea cetatieniloru de diferite limbi, ci ca se lucru pe man'a lui Schmerling si Bach. (Va urmá.)

Pest'a 19 apr. 1866. Pentru noi romanii nu ar fi de mare interesu cas'a boeriloru si nici nu am luá notitia despre lucrurile ei, cãci dupa parerea nostra ea are lipsa de reforma radicale, dupa cele petrecute la 1848, ceea ce a sentitu in sa-si asta corporatiune la constituitiunea ei, cauta inse a ne ocupá de ea cãci sunt de prezentu frenelé guvernareii chiar in manele boeriloru, si déca nu ar fi politic'a casei de susu politic'a guvernului, carele nepotendu castigá majoritatea casei reprezentantiloru poporului si-a datu si si-da tóta ostenéla, ca celu putinu sê lu-spriginésca majoritatea casei de susu.

Dupa ce am premisu aceste, sê urmarimu cu atentiune desbaterile, ce au decursu in

Siedinti'a casci boeriloru d'in 16 aprile.

Presiedintele: br. Paulu Sennyey.
La ordinea dilei e desbaterea proiectului de adresa a casei reprezentantiloru.

Disput'a o incepe br. Bel'a Wenckheim. Densulu, desfasurandu parerea casei reprezentantiloru in privinti'a pasagiului din rescriptu, care se referesce la rogarea casei despre continuitatea de dreptu, denumirea ministeriului respundietoriu si restituirea municipieloru, dice, cã principiile, motivele si legile, cu cari motivéra cas'a reprezentantiloru temerea, si si-repetiesce rogarea, espresa in antai'a adresa, suntu atatu de invederate, incatu nu este cu potintia ale combate d'in punctu de vedere alu constituționalismului séu a dreptului publicu.

„Parintii nostri au pastratu si in tempurile cele mai grele si asupritóricé pentru patri'a nóstra principiile si bazele fundamentali ale constitutiunei, si de cate ori patri'a a fostu pericolitata de poteri ori arme straine séu de partite revolutiunarie, de atate ori parintii nostri, basandu-se pre dreptu, au aperatu-o. (Aplausu). In impregiurarile de fatia poté-am noi face altu ceva, decatu a sustiené cu credintia principiile aceste, fara ca sê ne tememu de presiunea impregiurariloru abnórme cari chiar in urm'a unei procederi contrarie ar durá unu tempu mai indelungatu, fara ca sê ne tememu de represulu materiale si spiritu-ale, fara frica de judecat'a condemnatória a lu-

mei civilizate, cã noi nu suntemu instare de a ne emancipá de politic'a nóstra vechia traditiunala si purcediendu d'in tr'unu punctu de vedere mai innaltu a ni regulá cu delaturarea desbateriloru de principie afacerile nóstre confuse, si acést'a intr'unu momentu, candu ni se croesce unu venitoriu, candu vointi'a innalta si gratiósá a regelui ni-a incredintiatu nu numai regularea afaceriloru nóstre, ci de odata si constituitiunea monarchiei intregé, precum si crearea unui sistemu constituționalu pentru tóte popórele ei.“ Dupa ce nu vrea sê recunosca competintia altoru barbati de statu si capacitati, decatu a celoru magiari, de a judecá fara nici o preocupare politic'a tieriei unguresci, continua: „Noi ne-am rogatu in adres'a nóstra separatu pentru denumirea uniu regimulu respundietoriu, nepondinte, legale si ungurescu, precum si pentru catu mai curenda reactivare a comitatelor, orasielor si districtelor, si am pusu tóta speranti'a nóstra in grati'a Maiestatei Sale, asteptandu implinirea dorintiloru celoru mai ferbinti si drepte ale natiunei. Nu se póte negá, cã rescriptulu préinnaltu ni-ar fi realizatu speranti'a in privinti'a acést'a, d'in contra in rescriptulu regescu vedu espresa negatiunea conditiuniloru mai urginti, a ministeriului respundietoriu si municipieloru, fara cari institutiuni, sé o spuncmu sinceru, deslegarea atatu de dorita se ingreunéza, se amana pre unu tempu mai tardiu, ma in urma e chiar cu nepotintia. „Accentuandu, cã numai unu regimulu respundietoriu basatu pre legi e in stare sé sustiena ordinea buna si pacea, de óra ce comitatele, orasiile si corporatiunile, ma chiar si individii sengurateci ar impliní in Ungari'a ordinatiunile numai unui astfelu de regimulu, 'si esprime multiamirea cu acelu pasagiu d'in rescriptu, in care M. Sa vorbesce despre sistemu ungurescu, cã despre institutiunea cea mai vechia innascuta natiunei. „Noi impartimu dara tóte temerile d'in proiectulu de adresa, recunóscemu principiile fundamentali, pre cari se baséza temerile aceste si salutamu cu bucuria dechiaratiunea casei reprezentantiloru in privinti'a pertractarei afaceriloru comune, deci eu nu vedu nici unu motivu, carele ar fi incontr'a primirei proiectului de adresa, si votezu pentru primirea lui.“

Face pre urma o motiune scurta in scri-su, pre care o cetesce, si o pune pre mes'a casei.

Alu doile vorbitoriu a fostu contele Ionu Cziráky. Densulu e incontr'a primirei proiectului de adresa. Dupa ce luminéza momentuositatea intrébarei, ce e la ordinea dilei in Ungari'a, amintesce datin'a de a constatá inca nainte de a procede la desbaterea definitiva a intrébariloru, pusetiunea, de a statorí metodulu dupa care cugeta sé vindece relele, precum si principiile, cari vor serví de faru in procederea legelatiunei, déca nu si la crearea legiloru. Respinge mai departe acuzarea, cã cas'a boeriloru nu ar fi lucratu in anulu 1861 dupa propri'a sa convingere, ci ar fi urmatu unei presiuni, séu vr' unui terorismulu, provocandu-se la diuariulu dietei d'in 61.

Impregiurarile inse d'in 61 au fostu de unu felu si ceste de acuma suntu de altu felu. Dupa aceea continua: „Nu atatu principiile, catu contrastulu in privinti'a realizarei principiiloru, care dupa parerea mea se afla in pasagiile adresei d'antaia, m'au indemnatu a votá pentru o adresa seperata. Repetirea principiiloru acelor'a nu o potu primí, si anume d'in dóue puncte cardinale. Punctulu antái se referesce la interpretatiunea continuitatei de dreptu, la restituirea ministeriului ungurescu pre bas'a art. 3. 1848, si la restituirea legiloru d'in 1848 innainte de revisiune. Eu totu déun'a am fostu incontr'a unei astfelu de reactivari, cãci in ea mi se presenta principiulu asié numitului parlamentarismulu, de la care e numai unu pasiu pana la suveranitatea poporului, pana la desbracarea regelui de poterea regésca si mediatisarea lui. — (Aplause.) Noi nu vremu se straformãmu constituitiunea nóstra, nu vremu sé schimbãmu bul'a de auru si garantiile constituționalu, cuprinse in scrisorile de incoronare, cu rezultatele clasice a constituitiunei moderne, care se afla numai pre papiru, si nu vremu sé urmãmu orbisii modei tiereloru esterne, si sé jertfimú acestei-a desvoltarea nóstra istorica si constituționala, d'in care ar poté resultá in fine parlamentarismulu; noi nu vremu unu venitoriu dubiu, ci desvoltarea constituitiunei nóstre. Regimulu parlamentariu nu e nici odata premis'a constituitiunei.“ — In vorbirea mai departe esplica de buna esistintia parlamentarismului numai in Angli'a si Belgiu, numindu parlamentarismulu in tóte cele lalte staturi de o fictiune, care servesce numai absolutismului, precum e de prezentu in Franci'a si Prussi'a, séu de isvorulu reletoru cronice, ca in Itali'a, Spani'a si Greci'a. — „Eu nu potu primí o astfelu de realisare a principiului continuitatei de dreptu, precum se afla acést'a in proiectulu de adresa a casei reprezentantiloru, pentru cã o tienu de o nepotintia politica, cãci impedece realizarea principiiloru guvernamentali. Alteum si cas'a reprezentantiloru s'a abatutu de la continuitatea de dreptu, precum se esplica in proiectu, atatu in anulu 1861, catu si in diet'a presente.

Diet'a a primitu prin unu conclusu decisiunile conferintiei jude-curiale, cari nu convinu cu legile nóstre de pana acuma. Acést'a s'a intemplatu d'in respectu de opostunitate. Totu d'in astfelu de respecte a lasatu pentru Croni'a o carta alba, éra diet'a presenta conferéza cu deputatii Croatiei tramisi de diet'a provinciala a Croatiei, pre care asié o recunoscu de intreptata, in locu sé fic staruitu, ca deputatii Croatiei sé ice parte la diet'a tieriei d'in Pest'a.

Déca s'au potutu intempl'a in astfelu de afaceri abateri de la continuitatea de dreptu, pentru ce sé urgimu restituirea aceloru legi, despre cari regele intr'unu modu cavalerescu s'a esprimat „Non possumus?“

Desfasura mai departe drepturile regelui, si combate parerea, espresa in proiectulu de adresa, cã sistemulu dicasteriale a fostu si e isvorulu tuturor reletoru, si pre urma vor-

FOISIORA.

Mihaiu Vitézulu si Sasóia.

I.

Mihaiu voda celu vitézu,
Se preambila pel' amédiu
S' afle locu, sé-si faca casa
O palata mai alésa, —
Dá 'n Orasiu la Bucuresci
Elu 'mi afla curti domnesci,
Cu turnuri imperatesci,
Cu cinci sute de feresti
Si cu usie marisióre
Tóte 'ntórse catra sóre, —
Cu argintu acoperite
Si 'nlaintru aurite!
Gazd'a curtii cin' érá?
Unu sasoiu ca coler'a!
Si-o sasóia ca o flóre,
Dar' ca vulpea 'nsielatóre!
Mihaiu voda candu intrá,
Buna diu'a 'n casa dá:
„Audi bade! Domnia-ta!
Vinde-mi mic curtea ta,
Cã multi bani 'ti dau pe ea,
Nóa mii de galbeni mari,
Si-unu pumnu margaritari,

Galbeni mari, — de cei mai mici,
Unulu trage cãte cincí!“
Apoi sasulu 'i graiá:
„Audi voda! Domnia-ta!
Curtea mea eu nu ti-o vindu,
Am eu galbeni si argintu!“
Dar' sasóia dracului, —
De ur'a barbatului,
De dragulu vitézului,
In siopote 'i graiá:
„Audi voda! Domnia-ta!
Vrei? si eu si curtea mea,
Far' de bani se fia-ta?
Fà-te negustoru de boi,
Si se ceri conacu la noi, —
Cand u a fi catra culcare
Se ceri vinu cu cup'a mare, —
Sasulu 'i va placé,
Si remasiu cu elu vei bé,
Cine mai multu va poté?
Eu paharnica voiú fi,
De 'mbetare voiú 'ngrigí,
Cã ti-oui pune apa 'n vinu,
Nencetatu cá se-i inchini,
Dar' la sasulu celu spurcatu
Pune-oiu vinu amestecat
De celu negru marmaziu
Cã-i mai tare, mai betiu!“
Sasulu surdu nu audiá,
Nevestuti'a-i ce graiá,

Dar' Mihaiu cã se mirá,
Negustoriu se prefacea, —
Si 'n conacu elu remanea!

II.

Cand u fú vremea de culcare,
Vre Mihaiu vinu in bocale, —
Si sasóia aducea,
Si facea, pe cum dicea, —
Dar' Mihaiu totu inchiná.
Cine, 'ngraba s'a 'mbetatu?
Sevai! sasulu celu bogatu!
Depre scaunu se 'ntorcea,
Si la gura spumi facea,
Si Sasóia cã dicea:
„Audi voda! Domnia-ta
Dar' ce cautí, si ce mai stai,
Capulu, josu de nu i-lu tai?!“
Mihaiu voda nu graiá,
Dar' Sasóia, ce facea?
— Spat'a agera smanciá,
Capulu sasulu taiá,
Si de péru lu apucá,
Dupa buti lu aruncá, —
Rapede 'n staulu mergea,
Patru cai frumosi prindea,
In carutia se suiá
Pe Mihaiu inca lu chiamá,
La mosta se cará, —
Si lui ce-i mai aretá?

Aretá-i gule de boi,
Si atâte turmi de oi,
Aretá-i atâta-avere
De-a implutu otaru cu ele!
Si Sasóia i zimbíá,
Se facea, cã lu iubiá,
Si d'in ochi 'i lingusiá
Si d'in graiu asiá graiá:
„Audi voda! Dumnia-ta!
Aste tóte ti le dau!“
— Dara vod'a-i cuventá:
„Audi draga Domnia-ta!
Cu sasulu facusi asiá,
Si de mane, de poi mane,
Asiá cugeti si cu mine?
Suci d'in capu, cam catra dosu,
Se ti-lu taiu se cada josu!“
Caudu Mihaiu asiá graiá,
Spata agera smanciá, —
Dar' Sasóia ce facea?
Ea tracniá, si se 'ntorceá, —
Pe Mihaiu lu si vedea,
Pana capu-i retezá, — —
Si peurma se ducea?!

Pecurarii o aflá,
Intr'o grópa-o aruncá,
D'in ea apa isvoriá,
Lumea, tíer'a s'adapá,
Lumea tíer'a se spurcá!

besce despre unu obiectu, ce ne interesă multu, si adeca despre autonomi'a besericeii orientale, care autonomia, dupa parerea vorbitorului nu convine cu ministeriulu de cultu. „Eu nu credu, că capeteniele besericeii orientale sê voeșca, că alții sê se amestece în afacerile besericeii lor.“ — Vrea mai departe, ca consiliarii coronei sê fie respundietori, inse respundietori, nu numai în josu, ci și în susu, și îmbracandu manteu'a majorității parlamentare, sê nu fie dispensati de respundiabilitate față cu regele. În fine face nișce observațiuni satirice despre asiê numit'a armata de burocrati, care e totu asiê de buna pentru țiera, e îmbracata în uniformă și fracu, sêu e împintenata și împenata cu peno de unu cotu de lungu. Recapitulandu în scurtu cele dise votēja în contr'a proiectului de adresa și face următor'i'a motiune:

„Cas'a boeriloru e petrunsa de însemnatarea și greutatea întrebareii, ce are sê o deslege diet'a presenta, și de la carea ferice deslegare depinde binele patriei și fericirea precum și venitoriulu monarciei întregu. Si cas'a magnatiloru voeșce sê ajute la deslegarea acêș'ta, care sê coresponda asteptarei drepte a națiunei, și sê ni asecureze o stare durabile, legale și constituționalu.“

Cas'a magnatiloru recunôșce, că în privint'i'a acêș'ta potu fi inca temeri, și de aceea va merge mana în mana cu cas'a reprezentantiloru spre delaturarea temeriloru acestora, avemu naintea ochiloru continuitatea de dreptu espresa în principiu în proiectulu de adresa, comunicatu casei de susu. Si cas'a magnatiloru e de parerea adresei, și încatu acêș'ta spre sustinerea dreptului s'ar margini numai la o declaratiune g'neral'a a țierei, cas'a magnatiloru ar fi gat'a, a se alatură proiectului cu o prevenire deplinapatriotică, de si ar fi cu multu mai bine, decă acêș'ta s'ar întplă pe calea sa și într' unu modu mai corespondentiuși s'aramint'i în propusetiunile și adresele, ce se voru face în privint'i'a afaceriloru comune.

„Cererele proiectului de adresa inse despre realizarea tipica chiar a acestoru legi, cari sunt în legatura cu institutiunile propuse în privint'i'a afaceriloru comune, treându ele preste granitiile sustinerei generale și constituționale a dreptului, nu le pôte partini cas'a magnatiloru, de ôre ce aceste nu convinu cu principiile desvoltate în adres'a ei. În fine cas'a magnatiloru nutreșce sperant'i'a, că cas'a reprezentantiloru va luâ în demna consideratiune esprimerea convingerei sincere și nepreocupate a casei de susu.“

Em. Péchy, dupa o cuventare mai lungă finesce: Nu e cu potintia a rechiamâ în viêtia continuitatea de dreptu; precum o pretinde cas'a deputatiloru, dar' se alatura adresei acentor'a declaratiune că unu protestu s'ar fi fostu d'ajunsu, pentru a scuti drepturile țierei față cu rescriptulu reg.

Eppulu Ranolder e de parerea lui Cziráky.

Contele Leupoldu Nádasdy, dupa ce fece excursiune prin istori'a Franciei, se dechiara pentru adres'a deputatiloru.

Contele Antoniu Szécsen spriginesce parerea lui Cziráky într'o cuventare mai lungă. După elu c. Fran. Szirmay și br. Vict. Mesnil pledara pentru primirea adresei.

Siedint'i'a se fini la 3 ôre.

Siedint'i'a d'în 17 aprilu.

Presiedinte: taverniculu br. Paulu Sennyey.

La ordinca dilei e continuarea desbateriloru a supra obiectului de ieri.

Desbaterile le incepe br. Gavr. Prónay tragendu atentiunea casei a supra acelei cercustantie că tocm'a acû natiunea e chiamata a compune pragmatica sanctio nouă, adres'a deputatiloru exprime vôi'a natiunei și a deputatiloru, prim'a necesitate e ca ambele case sê fie contieșce, a se opune nu e cu s'atu și pôte fi cu daună pentru venitoriulu.

Parerea lui se apropia mai multu de alui Péchy.

Cont. Enricu Zichy sêmenea la parere cu Cziráky și Szécsen, precum se vede nu simpatisēja prè multu cu parlamentele, aduce Spani'a care cu 38 de ministerie, de 200 și cati-va individi, avu un'a miia și diumetate de rescolari; apoi principatele romane, undedupa constituțiunea croita de pre modelulu francesu, alungă pre domnitori — dice dl. conte — de a rondulu.

Cont. Antoniu Szapáry e de parerea baronului Wenkheim, ca sê se primêșca adres'a deputatiloru, căci e detorint'i'a casei a întformâ pre rege despre voint'i'a țierei, numai asiê e cu potintia împacarea, ce o doreșce atatu de tare.

Szögyényi-Marich e pentru respingerea adresei.

Eppulu Aug. Forgách cu citate demustra că strabunii, continuitatea de dreptu a acomodat-o purure cercustantiiloru, nu vede caus'a tanguerei sprimate în adresa. Maj. Sa voeșce restituirea legiloru, dar numai a acelor'a cari fericescu țier'a, și nu a acelor'a cari aducu în confusiune guvernamentulu constituționalu. Stimēja motivele adresei; dar votēja cu Cziráky.

Contele Dionisiu Széchenyi afla că ministeriulu incupe cu municipiele. Celor'a ce se provôca la legile d'în 1848 ca la essemplu, li obsërva cu asemenarea că doi insi cari se innecau, voiau a ajutâ unulu altui-a. Vóta cu contele Cziráky.

Con. Ioane Waldstein doreșce a face atenta cas'a deputatiloru la evnemintele întrovenite de la redigerea adresei pana acû, cu scopu ca în adresa se se amintêșca ce-va și despre aceste-a.

Bar. Nicolae Vay ar dorî restituirea vietiei municipale, e buna, s'a adeveritu candu elu a fostu cancelariu. Vóta cu Cziráky.

Primatele s'a convinsu despre iubirea parintêșca a monarcului, va restituî constituțiunea, dar adres'a a dou'a e de prisosu, nu se cuvine.

Eppulu romanu g. c. de Oradea-Mare Iosifu Pap-Szilágyi se rôga de iortare daca ca Romanu nu-si va unu esprime cugetele bine în lim'ba magiara (sau picu de scomotu.) Pragmatica sanctio deoblega pre rege la recunôșcerea nanciu aceloru legi, cari-su cuprunôș în acelu actu. Comitatele au intratu în spiretulu natiunei, au potere pentru că organismulu acelor'a S. Stefanu l'a împrumutatu de la beserica, a carei-a organismu e celu mai perfectu, permanentu. Aseména congregatiunea cu sindulu, pre comite cu eppulu, pre rege cu Pap'a. (Dôra de aceea nu prè are beserica nôștra sindode, căci le-au datu împrumutu comitatelor. Ref.)

Doreșce ca si de acû nainte comitatele sê trimita cate doi deputati, caror'a sê li dee si instructiuni, acesti-a 400 de acum'a numai sporescu cheltuelile (ilaritate.) — Ca liberalu ce e (ilaritate) doreșce sê nu fie altu censu, de catu omen'i'a; care e omu de omenie, aiba dreptulu d'a votâ; daca cui-va d. e. i arde cas'a, sê nu-si pèrda dreptulu politicu, căci drepturile civile trebue sê privêșca la persône și nu la avere. Bine ar face Maj. Sa daca ar estine acêș'ta preste monarc'i'a întregă. (Aprobări.)

Voeșce comitatele și constituționalismulu căci sub aceste-a e scutu contra franmasoniloru (Freimaurer) contra societatiloru secrete și revoluțiunei, cari crime se nascu numai sub absolutismu și sub guvernamentulu ministeriale fortiatu.

Nu vede caus'a unei noue adrese, votēja cu Cziráky.

Eppulu conte Lévy era cu Cziráky.

Con. Filipu Zsigrai lauda adres'a casei deputatiloru și votēja cu bar. Wenkheim.

Mai vorbescu patru oratori unii pentru, alții contra, siedint'i'a s're finesce la 3 ôre.

Siedint'i'a d'în 18 aprilu.

În siedint'i'a acêș'ta, siese oratori vorbira contra adresei casei deputatiloru, era trei spredice pentru, si anume: în contr'a adresei vorbira c. Antoniu Mailatu, br. Franciscu Fiáth, c. E. Dessewfy, br. Lad. Wenkheim, epii Peitler și Simor. — Pentru adresa: c. Adamu Vay, c. Em. Andrásy, c. Alf. Andrásy, c. Aless. Haller, c. Alessiu Teleki, c. Ioanu Széchenyi, c. Georgiu Károlyi br. Ladislau Vay, c. Ladislau Hunyady, c. Paulu Eszterházy, c. Otonu Zichy, br. Dion. Eötvös, br. Georgiu Ambrózy.

Dupa ce se inceiâ desbateru, mai nante d'a procede la votare, luâ cuventulu taverniculu br. Paulu Sennyey, d'în a carui-a cuventare estragemu aceste-a:

Mi-a costatu abnegatiune a tacé față cu atacurile ce se facura regimului. Pentru solidaritatea ce o are cu barbatii regimului, elu i-ar fi aperatu bucuros, pentru a dovedî că în sentimintele constituționale nu sunt îndere-trulu neci unui patriotu, pentru a dovedî că în

au merite nesterse alu caror'a rezultatu, cu ajutoriulu lui Ddieu, lu va gustâ inca generatiunea acêș'ta, pentru a dovedî cu cate greutati se lupta. Un'a greutate e delaturata, aceea că n'au d'a se luptâ cu cei lalti consiliarii ai coronei, căci domnieșce între ei colegialitate, și acêș'ta e garantia că se voru devinge și cele lalte pedece.

Ca presiedinte ar fi trebuitu sê taca, dar se fece trecere preste modulu parlamentariu atunci candu pre consiliarii coronei i asiediara în opusetiune cu tronulu. În țierele constituționale, consiliarii coronei, și fora contrasemnatura, sunt respundietori pentru tôte.

Candu în parlamentu și în diurnalistica vedi atacatu ômenii regimului, ai cugetâ că ei ar fi s'atatu vietiea constituționale, ce o ar fi aflatu la intrarea loru. Candu guvernulu de acû primi frenele, crâ întrebare daca se pôte restituî starea legale, sêu ce modu sê se iec pentru a esî d'în labirintu. D'în colo de Laita era o constituțiune ce negâ constituțiunea ungurêșca. Cei 17 ani ai absolutismului au legatu Ungari'a cu mii de legature catra provinciile creditarie, daca aceste-a s'ar fi stersu, ar fi provocatu reactiune d'în colo de Lait'a, care ne-ar fi împedecatu d'a înnaintâ. Guvernulu n'isueșce pururê la restituî starea legală, acêș'ta e programulu lui. Deci pentru a potê efectui acêș'ta, emise manifestulu de septembre, desl se espuse periculu d'a i se împutâ sentimintele neconstituționale d'în partera popôreloru d'în colo de Laita, a caror'a sôrte acû e în man'a Unguriloru. Guvernulu a crediutu că pasirea lui apriată, țier'a o va sci stimâ, și nu va vedé într'acêș'ta periclu pentru venitoriulu.

Guvernulu are satorêșca contielegerea cu care sê se multiamêșca si cesti d'în côce cei d'în colo de Lait'a. Rescriptulu reg. n'a fostu întieșce bine de dieta, căci în acel'a nu s'a facutu neci o repasire de la principiile insirate în cuventulu de tronu.

C. Ant. Szécsen fece scurta istorie a nascerei patentei de'n fauru, și incheia: Patent'a de fauru e încercarea deslegarei cestiunei afaceriloru comuni, n'a succésu, acû sê încêrca alta cale.

Se fece votarca, 106 voturi fura pentru primirea adresei, și 102 contra ei.

Siedint'i'a d'în 19 aprilu

fu scurta. Se hotari ca adres'a sê se considere de cetita, și daca cumva s'ar necesitâ ce-va corectiune stilistica, cas'a deputatiloru o pôte face cum-i place.

Beseric'a-Alba în 3/15 Aprile 1866.

Unu casu straordinariu, și totodata fôrte interesantu avemu de a reportâ on. publicu, ce s'a întemplatu nainte de s. pasci aici la noi între romani și serbi, d'în care va potê on. publicu observâ, cum pricepu fratii nostri serbi „dragostea fratiêșca.“

Va fi on. nostru publicu cunoscuta caus'a si referint'i'a năștra besericeșca din luptele năștre de mai nainte, totusi si astadata pre scurte o vom amintî, ca cu atata mai credintiosu sê potemu caracterisâ pe coreligionarii nostri serbi. — Precum e cunoscutu, în comun'a năștra besericeșca se afla 2/3 serbi și 1/3. romani, și asiâ si servitiulu domnediescu se tiene 2 septemane serbesce, si'n a trei-a romanescce, cu unu cuventu Maiestatea sa a stipulatu servitiulu domnediescu de dupa numerulu sufletelor. Intielépt'a acêș'ta impartire s'a facutu înca sub fic-iertatulu episc. Popovics, carele fu încredintiatu de catra loculu celu mai'naltu, de a esopera îndestularea ambeloru parti, resp. a romaniloru și a serbiloru, pentru care meritu și primi de la Maiestatea sa unu laudatoriu. Decisiunea fericitului Episcopu sunâ: ca în cele mai mari serbatori, cum sunt: Craciunulu, Pascile și Rosaliele, în diu'a antaia sê se tiena servitiulu domnediescu fara de desclînirea septemanei în ambele limbe adeca mestecat, era a dou'a di în acca limba pe carea vine rondulu septemanei. Dlu Kengyelaz episc. d'acum d'în Versietiu inse s'a întrepusu la consistoriulu versetianu si a esoperatu, ca în numitele serbatori mari în diu'a d'antaia sê se numêșca lui Ddieu în limb'a septemanei, acêș'ta se întemplâ far' de invoirea năștra, dar' inse tacendu ne supuseramu. — Proni'a divina, — vrendu dôra a ne mangaiâ — vrû ca în cati-va ani dupa olalta, precum si în anulu curinte, se pice s. pasci totu în septeman'a năștra, ce fratiloru nostri serbi nu li placû, — se otarira da-

ra a face alte despusetiuni, — formata o deputatiune și cu D. prot'a Stefanovics în frunte, se oprira la D. Kengyelaz în versetiu ca sê-lu rôge a luâ de la romani diu'a acêș'ta, și a decide ca sê se celebrêdia serbesce, se întielege de sine, că prelatulu serbescu vede audiulu filoru s'atatu asi'a de mahniti, și în vînera patimiloru și primi d. prot'a Stefanovics o ordinatiune scrisuale, ca sê face cunoscutu preotimei locale decisiunea ordinariatului d'în versietiu, în a caroi-a urmăre, invierea Domnului sê se serbêșca în limb'a serbêșca, era cea romanêșca e pentru tot deun'a escomunicata. — Ordinatiunea acêș'ta fû cu cea mai mare punctualitate impartesita competentiloru, ma D. prota improvisâ o adunare a societatii serbesce de leptura, și ca unu triumfu primitu. Totdeodata inse respandira faim'a că despre despusetiunilo aceste-a s'a facutu inscintiare la magistratu precum și la brigada. Pe cont'a acea apoi se consultau fratii nostri serbi despre cele mai mari demonstrari, și procurara faclii, focu bengalicu și rachote spre întimpinarea invierii, angagiara band'a militare, o compania de militari, și invitara pre toti oficerii generalitatii a luâ parte la festivitaea acêș'ta religiunara natiunale. — Venindu tôte aceste la cunoscuti'a romaniloru, numai desputu se pusera în capulu trebii bravii nostri natiunalisti d. d. Vasiliu și Demetriu Radulovicu, și mergendu la d. prefectu majoru se informara de-i cunoscuta decisiunea ordinariatului versetianu în privint'i'a organisarii noue, respective a abususului în caus'a besericii, acêș'ta suprinsu, li respunde că în caus'a acêș'ta nimicu oficiosu n'a primitu, și spre a delaturâ verce neintielegere se duse în persôna, la protopopulu si în trebâ despre starea lucrului, acêș'ta îngamfatu de gloria i respunde, că are ordinatiuni de la vladie'ria și acle le va si duce în sfaristu cu ori-ce pretiu și numai fortiei va cedâ. Audindu ômenii nostri declaratiunea acêș'ta a prè zelosului protopopu serbescu d'în gur'a perfectului, îndata telegrafara la comand'a generale de țiera si-i descoperira tôte machinatiunile, de unde numai decatu și ajunsu unu telegramu prin care se nemicira tôte despusetiunile și ordinatiunile ordinariatului serbescu d'în Versietiu și se demandâ brigadei a face despusetiune, ca tôte sê remana în statu quo, facendu-o respundiatória pentru sustinereca pasci, carea neci unu momentu n'a fostu turburata, și asi'a blamandu-se corifeii serbesci d'înpreuna cu ciastitulu loru Ordinariatu, noi ni castigaramu satisfacere, cum nici insi-ne n'am speratu; căci servitiulu invierii se celebrâ romanescce, și noi întimpinarem invierea Mantuatoriului plini de bucuria și serbatoresce, era fratii serbi pôte cugetandu că si Cristosu e romanu, nu participara la inviere, afara de care întielegendu că nu se va serbâ invierea serbesce, a venit si si-a luat luminâ de naintea altariului, și a dus'o a casa. Asemenea nici a dou'a di nu se apropiara de s. beserica.

Economia. *)

Se privimu catu-va mai de aprôpe acele 5 despartiaminte în cari se despartiescu invetiaturele despre economi'a campului analisandu totu odata si fiesce care denumire dupa a sa însemnatare. — Se vedemu dar ce se întielege sub cuventulu de

I. Agronomia.

Si cuventulu agronomia este cuventu elinu (grecu) compusu d'în vocea ἀγρός campu, și νόμος lege, sêu punere la ordine, sêu se pôte dice legiure preste campu și holde. Altu cum agronomi'a este cuprinsulu aceloru invetiaturi despre economi'a campului, prin carea se ajunge la adeverat'a cunôșcere a fiesce-carui soi'u de pamentu vediendu-i, și esaminandu-i partecelule d'în care este elu compusu; și de dupa care suntemu în stare a prejudecâ, că atare soi'u de pamentu de dupa campositiunea lui pentru care specie de plante este mai aptu? — Cumca acêș'ta parte a invetiaturei despre economi'a

*)Vedi Nr. 1.

campului este cea mai momentosă, credem că nime va trage la îndoială. —

Pana când astronomii și geografi matematici privesc pământul în concret, d'într'unu punctu de vedere mai abstract, și luându-l numai de unu corp espusu în oceanul universului și scrutându-l numai referințele lui față cu alte corpuri ale universului, — pana când mineralogii și cauterorii de metale patrund în adâncimele cele mai de desub a le pământului, cu dorul de a se învârti. — pana atunci noi cei ce avem chemarea a ne deprinde cu economiă câmpului, suntem siliți a studii, și a examina originea și felurile însusiri ale suprafeței acestui globu ceresc, ce se numesc pământ.

Ce este dara suprafața pământului în întelesul economiei de câmp?

Suprafața pământului este o materie pulberosă, ce se produce prin frecarea, și daraburirea temporară a substanțelor minerale, adică a pietrelor; mestecata cu remanșele trupurilor organice, adică a animalelor, și a plantelor; această materie, adică suprafața pământului, nu este pretotundene asemene, ci ea variază într-unu acelu mod, precum în vre una parte a pământului îndecurgerea timpului mai multe substanțe minerale său de cele organice se decompun, și se pulberisă, de unde evidentu se pote deduce, că pre muntii asiă numita suprafața pământului este mai puțin afundă de catu în văi, precum și aceea regulă se pote forma în agronomia, că

a) Muntii și văile cele sub ei aflate totu de una mai apropiate voru caracterisă mestecatură a fiescă-carui soi de pământ, nepotendu fi această mestecatură alta, decât spalatură plantelor pre muntii crescătoare, și a mineralelor d'în care constau însasi muntii,

b) Că siesurele ce sunt formate prin versatură a apelor d'în mai multe parti inundătoare, continu o mestecatură a particulelor de pământ foarte felurite. —

De vomu cauta cu d'amenuntulu la diferitele specii de pietri, la colorea și consistența lor, d'în care prin decompunerea lor timpurică se formează d'în parte suprafața pământului, debue se preînșă, cumă inse și partile constitutive ale pământului potu avé însusiri între sine foarte diferite; și precum în veri care mestecatură de pământ pre suprafața pământului această, său aceea specie este precumpenitoare, într-unu asiă modu va fi și aceea mestecatură de pământ mai favorabilă crescământului a unui soi de plantă, decât a altui-a. —

Celu ce voesce dar asi cascigă concepte științifice despre cultură pământului, acela are nencungiuratu de lipsa a conșca pre deplinu că la unu anumitu soi de plantă care soi de pământu correspunde mai bine? — Era celu ce se deprinde cu această studiere și examinare, acela se dice agronomu.

Ôre este romanul nostru, celu ce locuesce cele mai formose și mai manose locuri ale Europei, agronomu, și în catu ne este năa conșcutu, că ore deprinde-se elu cu acestu studiu atatu de importantu și de lipsa unu economu de câmpu, vom discută în numerii viitori.

C. R.

Romania.

Organele rusești afla cu cale a descrie Romania în colorea cea mai neplăcută pentru o țară în epocă renascerei

ei. Știmu bine că trupe rusești au stat și mai stau la granița Moldovei, cari — precum se vede — îngrigesc și conduc pașii ce are să-i facă partitua rusă în Moldova. După ce vedim că nu va să-și castige aderința, urindu-i-se pôte a mai acceptă, fecă să erumpa miscământulu în Jasi, care, cumă a fostu rusescu, se dovedesce cu cercustanța că cei compromisi o luara pre picioru catra Russia.

Acestu miscământu e cunoscutu cetitorilor nostri, e de interesu a sci inse cum lu descrie organulu guvernului rusescu, „Journal de St. Petersburg,” care în Nr. d'în 18 aprilu, publica unu telegramu sositu d'în Jasi cu datulu 16 aprilu, unde se dice: „Jeri, trupe de poporu înșotira pre metropolitulu și cerura separatiune. Calarimea tăia în poporu; metropolitulu e greu ranitu. Consulii se adunara la consululu prusescu. Unu comisariu alu guvernului dechiară rescolare de finită, și pre Morusi de atitatoriu, ceea ce nu e adevăratu. Guvernulu nșuesce a dá rescolarei colóre rusă. Toti cei suspiciosi de simpatii rusești devinu prinsii.” Aceptăm cu nerăbdare să vedem acestu evinémentu descriu de pēna romana.

Corespondența rusă, cunoscută de oficiosa, merge și mai departe în cestiunea principatelor romane, publica unu propram untegru, d'în care ici colē se pôte deduce la cugetele guvernului rusescu. Mai antaiu arēta necesitatea întetitoare d'a regulă relatiunile publice a le Romaniei. Cestiunea ar trebui atinsa în merit, adică a ore voiesce Europă a dá Romaniei nedependența deplină sub unu principe strainu. Dacă Europă va dá această suveranitate deplină, atunci nime va potē denegă că nu s'au calcatu condițiunile pazei d'în 1856, carea garantă întregitatea imperiului turcescu. În acestu casu vor trebui statorite condițiuni năue pentru ecuilibrui. După ce mai antaiu se va decide despre nedependența său relatiunea de suzeranitate de pana acū, numai atunci se va pune întrebarea a ore voiesce Romanii a remanē împreunati sub unu Domnitoriu, său vreu a fi sub duoi. Întrebarea să fie sinceră, seriōsă, liberă de veri-ce intriga. Voturile principatelor aru trebui atunci aduse în consonanța cu tratatele sustatōrice, pentru a întemciă astfelu esistența durabilă, pre bazea dreptului popōrelor europene d'o parte și d'alta parte pre dorințele poporului.

Aceste-a sunt parerile diurnalului muscanescu. Va să dica, lui i-ar placē ca Romanii să nu devina întrebati că ce vreu, pana va decide mai antaiu Europă, adică pana ce diplomația rusă se va potē convinge că ore pôte lucră ce-va pre placulu ei în principate său ba. Și atunci inca Romanii să fie întrebati că ore vreu unirea? La asta întrebare, firesce, guvernulu rusescu era ar avé ocaziune, în casu dacă nu si-ar fi potutu multiamă dorințele pre calea diplomației.

Diurnalele nemțesci publica d'în Iasi unu telegramu cu datulu 19 aprilu, unde se dice că guvernulu romanu se teme de miscari năue în acelu orasiu, deci s'a îngrigitu de tunuri și de militie.

Altu telegramu d'în Parisu cu datulu 19 aprilu scrie: „Poterile vor imbiă principatelor danubiane alegerea unu domnitoriu d'în țară, provisoriu, pentru tempu de patru său cinci ani. Pana acum'a n'a fostu vărba de neci unu candidat. Principele Carolu de Hohenzollern a întrebatu de guvernulu Franciei, că ore să primăscă

coroă ce i se imbie; guvernulu i-a sfătuitu să nu primăscă, era Russi a se opuse și mai apriatu.”

În față unor atari evineminte, Romanii vor trebui să dovedesca ceea ce li e pre budie cam de optu ani, cumă sôrtea lor aterna de la ei, că vreu unirea și sci convinge pre poterile garantōre că Romania a devenitu majorēna pentru a și potē derege îns-a-și destinele sale, a folosî Europei întregu și civilizațiunei, a cuprinde cu demnitate locu frumosu în sirulu popōrelor europene.

Varietati.

— *Essemplu demnu de imitat*: Există în Pesta o societate ovrăscă ce se cheama „Concordia”. Acestă — precum ni spune „P. N.” — a daruitu pentru clădirea catedralei romano-catolice d'în suburbiulu pestanu Leopoldu, 100. fl. v. a. — Astfelu se au ovrăci cu romano-catolicii, pre candu unii Romani cēra privilegia la certe confessionali.

— Întelegem d'în diurnalele nemțesci că în comitatulu Torontatului s'a formatu unu sat nou, dacă nu ne înșelăm e nemțescu, cu numele „Rudolphsgnaden.” Am dorî ca cutare d. corespundinte de alu nostru, să ni de-

scrie totu procesulu înființării acestei comunitati.

— *Emigratiuni catra America* se întempla cu multimea d'în Boemia și Silesia mai în tôte dilele. Numai în Dominec'a trecută plecară catra Berolinu 300 însi, de unde vor luă calea mai departe. Aceste evineminte a sternitu foarte atentiunea guvernului.

— *Caletorii în aeru*, nu era-si Nadar și nisece angli vor să încerce, spre care scopu s'a compus unu comitetu sub presiulu principelui Sutherland. Intentiunea e a perfectună aparatulu, pentru a lu dá militiei spre folosu.

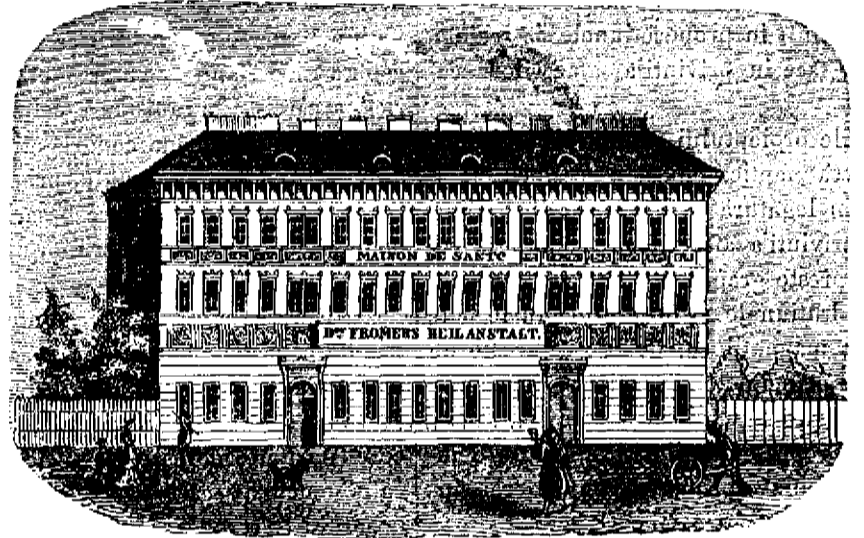
— *Impoteritul creditorului fu închis*. Mercuri-a trecută s'era, ajutorulu avocatului Dr. T. înșocitu de persōna judecătōrescă mēse la detorisu a lu provocă să plătescă său să mergă la închisōre. Detoriulu respunse că nu pôte plăti dar' în închisōre nu va merge. Persōna judecătōrescă mēse pentru brachiu. Detoriulu ceru iertare de la ajutorulu să mergă în tindă a și schimbă vestmintele, ajutorulu i dade, dar' detoriulu esindu, închise tôte usile pre ajutorulu. Persōna judecătōrescă aflându tôte închise, returnă. Numai în diu'a următoare, lacatarii lu eliberară d'în temnița pre bietulu ajut.

— *Cestur'a dietei Ungariei* înșințiată că siediți'a venitōre a casei deputatiloru (astadi, sambeta) se va tienē era-si în sal'a mușeului, nepotendu-se folosî clădirea nouă, pentru acustic'a cea rea.

Institutulu privatu de cura

al u i

Dr. Frommer

langa Viena: Ober-Döbling 248

numai 10 minute prime departe de cetate. Zace în celu mai frumosu și mai sanatosu tienutu alu Vienei, — e cunoscutu de multi ani, provēditu cu tôte ajutōriile, în catu fie-cui stau spre despusetiune tôte condițiunile pentru cura radecala, precum și cercetarea celor mai renumiti medici și profesori de la universitatea de Viena, — se primescu cari dorescu a remanē și numai puticene septemane său dile în cura, cu pretiu foarte moderatu.

Pentru comoditatea bolnaviloru se mai afla în institutululu acest'a și gradina, biliardu și oda de cetitu.

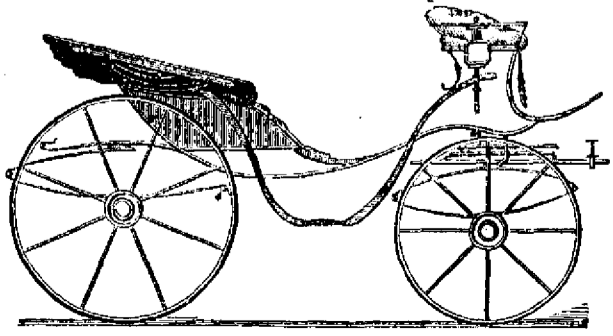
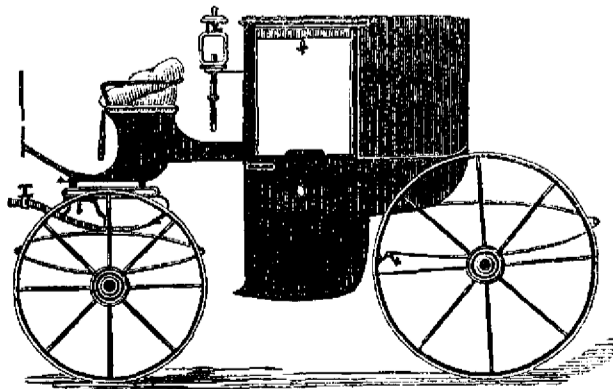
Pretiuulu pentru oda separată, siervitiu, incalditu, lumina, viptu întregu, medicaminte, scalde etc. e de la 3 fl. v. a. în sus la di.

Informatiuni dă cu cea mai mare placere directiunea institutulului: Wien, Oberdöbling Nr. 248.

Institutulu de sus și eu lu potu recomandă cu ataf'a mai vertosu, căci multi bolnavi d'în tôte tiercele locuite de Romani l'au cercetat și s'au vindecatu. Subscrișulu e gat'a la tôte ocaziunile a dá informatiuni gratis.

B. G. Poppovits,

Wien, Fleischmarkt Nr. 15.

Gottfried Ziegler,

Fabricantulu de trasure

(carutie)

Landstrasse, Hauptstrasse Nr. 101,

în Viena

gatesce totfelulu de trasure (carutie) de gala, de sioase și de voiagiu, după modelulu celu mai nou, d'în calitatea și materialulu celu mai bunu, cu pretiurile cele mai moderate.

Doritorii de a se încunoscintiă despre modele și pretiu, se vor adresă catra fabricantulu de a dreptulu.